

Врз основа на Член 5, став 1 и Член 23 , став 2 и 3 од Законот за заштита на лични податоци (Службен весник на Р.Македонија број 07/05, 103/08 и 124/10), Член 27, став 1 од Законот за електронски комуникации (Службен весник број 13/05, 98/08 и 83/10) и Член 14, став 1, точка 8.3 од Статутот на Универзитетот на Југоисточна Европа, Одборот на Универзитетот, на состанокот одржан на 07.06.2011 го усвои следниов:

ПРАВИЛНИК ЗА КОРИСТЕЊЕ НА КОМПЈУТЕРИ И КОМПЈУТЕРСКА МРЕЖА

Член 1

Со добивањето пристап во заедничкиот компјутерски систем, или во компјутерската мрежа на Универзитетот, членовите на Универзитетот стануваат составен дел од компјутерско-корисничката заедница. Овој правилник за користење на компјутерите и компјутерската мрежа на Универзитетот на ЈИЕ важи за сите корисници на универзитетските компјутери и мрежни ресурси. Овој Правилник може да се надополни со нови одредби кои ќе се однесуваат на конкретните системи.

Користење на компјутерите и компјутерските мрежи

Член 2

Мрежните компјутерски врски и корисничките адреси (и преку компјутерскиот центар и преку универзитетските канцеларии) се за индивидуално користење за работа. Корисничката адреса може да ја користи само корисникот на кого истата му била издадена. Корисниците ја преземаат одговорноста за сите активности спроведувани преку нивните кориснички адреси и мрежни врски. При користењето на електронската пошта и сл. активности корисниците не смеат да користат туѓ идентитет , или пак да го прикриваат или лажно да го претставуваат својот идентитет.

Член 3

Додека администрацијата на мрежата сака да обезбеди разумно ниво на приватност, корисниците треба да се свесни дека податоците кои тие ги креираат на системите се сопственост на Универзитетот.

Член 4

Сите информации што циркулираат низ компјутерската мрежа се сметаат за доверливи, освен кога се означени како информации за слободен пристап и јавна употреба . Фактот дека корисниците можат преку различните „програмски дупки“ или пак од нечија невнимателност да обезбедат пристап во туѓите документи , директориуми или податоци сепак не им дава за право да го прават тоа. Секој обид за манипулација со компјутерската, мрежната и податочната безбедност, како и за искористување на сигурносните пропусти е строго забранет.

Член 5

Официјалната комуникација во рамките на Универзитетот е со електронска пошта. Членовите, односно лицата се обврзани редовно да ја проверуваат и читаат електронската пошта.

Испраќањето материјали за надворешни медиуми од универзитетската и-мејл адреса треба да содржи и изјава во која ќе се наведе дека мислењата кои се изразени се лично нивни и тоа не мора да значи дека е став на Универзитетот.

Корисниците треба да се многу претпазливи кога ги отвораат прилозите на нивните и-мејли бидејќи тие мора да содржат вируси, и-мејл бомби и кодови тројански коњ.

Член 6

Вознемирувачкото или натрапничко однесување при користењето на компјутерскиот систем и мрежа е строго забрането. Ваквото однесување вклучува, но не е ограничено на дистрибуција на вируси, загрозување или злоупотребување на пораки, додевање со комерцијални и-мејл пораки (*spamming*)*, прислушкување на мрежни пакети (*packet sniffing*), саморепродуцирачки програми (*self-perpetuating programs*), трансфер на фајлови со прекумерна меморија, мрежен информациски сообраќај или печатење, како и други програми, фајлови, хардвер, софтвер, намерно или ненамерно деградирање или попречување на функционирањето на системот или мрежата, компромитирање или искривување на безбедноста на системот или мрежата, или мешање во работата на другите корисници. Поради негативниот ефект врз нашиот систем и мрежа, испраќањето на „ланчани писма“ и слични и-мејл пораки е најстрого забрането.

*„Пречекорување“ значи испраќање голем износ на неовластена електронска пошта или пораки кои не се потребни.

Сигурносните прекршувања вклучуваат но се ограничени на пристап до податоци кои корисникот не е соодветниот примач или пријавување во сервер или кориснички профил на кој вработениот нема овластување да пристапи, само доколку овие делувања се во рамките на редовните должности.

Скенирање на порта или безбедносно скенирање е забрането без претходно овластување од директорот на Одделот за ИТ.

Извршување на било кој вид мрежно надгледување кое ќе доведе до проверка на податоците за кои корисникот не е намерен примач е строго забрането, освен ако оваа активност е дел од тековната работа или се користи за академски цели под контролирани услови и со одобрување од директорот на Одделот за ИТ.

Попречување или одбивање сервиси до било кој (на пример: одбивање или упад на сервисот) е строго забрането само доколку оваа активност е дел од тековната работа на вработените или се користи за академски цели под контролирани услови и со одобрување од директорот на Одделот за ИТ.

Користењето на некоја програма/ команда или праќањето порака од било кој вид, со намерно вмешување или оневозможување на сесијата на корисникот преку било кои средства локално или преку интернет е строго забрането само доколку оваа активност е дел од тековната работа на вработените или се користи за академски цели под контролирани услови и со одобрување од директорот на Одделот за ИТ.

Член 7

Почитувањето на интелектуалниот труд и креативност е од суштествено значење за академскиот дискурс и универзитетската заедница. Овој принцип се однесува на секое дело, од секој автор, во сите медиуми и подразбира почитување на правото на признавање, правото на приватност и правото за одредување на формата, начинот и условите на издавање и дистрибуција. Порада лесната репродукција и бришење на електронските информации, почитувањето на туѓата работа и форми на лично изразување во компјутерскиот свет е особено критично. Потешкотиите при докажувањето на авторството, сопствеништвото или при процедурата за добивање на авторски права, целосно паѓаат на грбот на самиот корисник. Во случај на добивање на релевантно известување за потенцијално повредување на некое право, согласно со Законот, каде што е можно, одделот за ИТ ќе прибегне кон отстранување или блокирање на пристапот до засегнатиот материјал. Пријавените, повторени докажани повредувања на авторските права ќе резултираат со прекинување на компјутерските/мрежните услуги и/или со некои други универзитетски правни постапки.

Член 8

Универзитетот на ЈИЕ ќе направи напори да овозможи компјутерскиот систем и мрежа да бидат постојано на располагање. Сепак, како дел од регуларното одржување на системот, како и поради некои непланирани активности спроведени од провајдерите, системот и мрежата понекогаш можат да бидат недостапни. Во случај на потреба Универзитетот на ЈИЕ ќе го искористи своето право на рестрикција или прекинување на пристапот во компјутерската мрежа и ресурси. Компјутерскиот систем и мрежа на Универзитетот на ЈИЕ се за некомерцијална употреба, односно за индивидуална употреба од страна на факултетскиот наставен кадар, персоналот и студентите, поврзана со едукативната мисија на Универзитетот, како и за деловни активности одобрени од страна на Универзитетот. На академскиот кадар ќе му се дозволи пристап до опремата во

лабораторијата (сервери, компјутери итн.) и користење на други методи како што е VPN.

Универзитетот обезбедува безжична конекција на кампусите и одделот за ИТ е одговорен за промовирање на лесниот пристап на мрежата на клиентите кои се корисници (студенти, академски и административен кадар) и други (кои не се здружени со универзитетот) со профили на гости.

Универзитетот обезбедува жична интернет-конекција во студентскиот дом. Овој вид на услуга е за поврзување компјутери за лична употреба и не може да се користи за инсталирање уреди како што се рутери кои можат да ја нарушат безбедноста и приватноста на другите корисници.

Одделот за ИТ редовно ќе го надгледува квалитетот на интернет-конекцијата во студентските домови и навремено ќе одговори на известувањата на проблеми (24 часа од добивањето на известувањето или на крајот на следниот работен ден).

За безбедносни цели и цели за одржување на мрежата, овластени индивидуи во Универзитетот можат да ја надгледуваат опремата, системите и мрежниот сообраќај во секое време.

Универзитетот го задржува правото периодично да ги ревидира мрежите и системите за осигури соодветност со оваа политика.

Овластените корисници се одговорни за безбедноста на нивните лозинки и кориснички профили. Лозинките на ниво на систем треба да се менуваат на секои три месеци додека лозинките на ниво на корисник треба да се менуваат на секои шест месеци.

Член 9

Сите корисници подеднакво треба да ги почитуваат сите правила и одредби на релевантните закони во Република Македонија кои се однесуваат на употреба на компјутери, телекомуникации, права за интелектуална сопственост и други релевантни работи. Овие закони треба да ги почитуваат сите корисници. Незнаењето на законите нема да се смета за оправдување за нелегалните активности. Сите корисници мора исто така да се придржуваат на сите универзитетски правила и политики.

Член 10

Универзитетот ќе преземе сериозни чекори за да се погрижи корисничките фајлови и и-мејл пораки да ја задржат својата приватност и нема да врши рутинско надгледување на содржината на корисничките фајлови и пораки. Сепак, имајќи ја предвид природата на компјутерите и електронската комуникација, Универзитетот не може да гарантира апсолутна приватност на корисничките фајлови и податоци. Самите корисници мораат да ги преземат основните безбедносни

предустрожности и да бидат свесни дека постои ризик, намерно или ненамерно, некој друг да има пристап во нивните документи или пораки. Во случај на сомнеж за постоењето на висок ризик од нарушување на интегритетот, безбедноста или функционалноста на универзитетските компјутерски и мрежни ресурси, или пак во случај на злоупотреба на начелата и кодексот на универзитетската политика, како и на локалните македонски закони и регулативи, Универзитетот си го задржува правото да ги преземе сите неопходни мерки (вклучувајќи, но не ограничувајќи се на, мониторинг на активностите и увид во документите), со цел да се испита и разреши настаната ситуација.

Член 11

Универзитетот може да спроведе некои рестрикции во употребата на компјутерскиот и мрежен систем и/или да преземе дополнителни чекори со цел да одговори на жалбите кои презентираат докази за повредување на овој Правилник или некоја друга универзитетска политика, кодекс, или локалните македонски закони и регулативи.

Содржина

Член 12

Универзитетот си го задржува правото на одстранување на било каков материјал од системот. Одговорниот интернет провајдер и спонзор ќе бидат навремено известени за ваквите случаи. Информациските спонзори и провајдери се одговорни да осигураат дека нивните информации ги почитуваат следниве стандарди:

- Сите информации објавени на универзитетската веб-страница или внатрешна мрежа мора да бидат соодветни за дистрибуција и во рамките на универзитетската заедница, а и пошироко низ светот.

- Примери за соодветни материјали се: календари или најави на претстојни настани, опис на понудени услуги, опис на содржините на наставните предмети или распоред.
- Неколку примери за материјали што се сметаат за несоодветни се: комерцијални реклами, индосаменти или логоа, освен кога се користат за цел на препознавање на спонзорство, продлабочување на академската мисија на Универзитетот, или за унапредување на бизнис-услугите понудени на Универзитетот, нелегален материјал, доверливи информации.

- Материјалите треба редовно да бидат надополнувани, а нивната точност проверувана.

- Материјалите во авторска сопственост можат да бидат објавувани само со претходно добиена согласност од носителот на авторските права.

- Формата на материјалите мора да биде во согласност со стандардите на Универзитетот за форма и содржина.

- Секој документ мора да ги содржи следниве информации:

- Името, организацијата, и и-мејл адресата на интернет-провајдерот.
- Авторот на документот (доколку е различен од интернет-провајдерот).
- Последниот датум на ревизија на документот.
- Потенцијалните проблеми што конкретната информација може да ги предизвика.

Пријавување на прекршоците

Член 13

Доколку корисникот има индикации за прекршување на извесна одредба на овој Правилник, треба написмено да го извести раководителот на компјутерскиот центар .

Завршни одредби

Член 14

Овој Правилник стапува во сила на 01.09.2011 година.

